

Høringsvar til Kultur- og Fritidsudvalgets forslag til ny Folkeoplysningspolitik og Vedtægter for Folkeoplysningsudvalget, der får virkning fra den 1. januar 2022.

FUF og Idrætssamvirket samt en række folkeoplysende foreninger inden for idræt, spejdere og øvrige organisationer har følgende kommentarer og bemærkninger til høringsmaterialet.

Det er med bekymring, at vi modtager Kultur- og Fritidsudvalgets (KFUs) ønske om at ændre vedtægter og politik, der vedrører det folkeoplysende område. Hvis forslaget bliver gennemført, vil Folkeoplysningsudvalget (FOU) blive marginaliseret og afstanden mellem foreningsliv og kommune bliver større.

Vi er ikke imod, at det foreslås at folkeoplysningen også skal "tilbyde aktiviteter og fællesskaber for alle kommunes borgere med lydhørhed for nye strømninger og ønsker til fornyelse", tværtimod.

Og vi tænker ligeledes at fokuspunkterne: Stolthed – Fællesskab – Frivillighed – Nysgerrighed, er et fint bidrag til den nye politik.

Men at sammenfatningen af "Folkeoplysning for alle" hvor ordene fra gældende politik: "udvikling af folkeoplysningen realiseres gennem forpligtende fællesskaber" udskrives, kan vi ikke anbefale, da vi ser de forpligtende fællesskaber som et bærende element i foreningslivet.

Mange foreninger er under pres fra kommercielle udbydere, hvor alene pengene følger aktiviteten og fællesskaberne er sekundært.

Denne udskrivning harmonerer ikke med kommunens definitionen for folkeoplysningen "som en del af den danske kultur og demokratiske arv".

Udvalgets sammensætning

Men vores bekymring opstår især, når det er et ønske, at folkeoplysningsudvalgets sammensætning og kompetenceområder ændres væsentligt.

Udvalget ønsker, at FOU skal være sparring- og samarbejdspartner for det politiske system, men der skal ikke være politisk repræsentation i FOU, ligesom der heller ikke skal være repræsentanter fra de to paraplyorganisationer!

Med den nuværende FOU-sammensætning med politikere, aftenskolernes repræsentant samt medlemmer fra FUF og Idrætssamvirket, sikres en bred repræsentation af det mangfoldige foreningsliv samt muligheden for at være sparrings- og samarbejdspartner.

Det er i dag et stærkt og bredt funderet udvalg, der sikrer, at foreningsrepræsentanterne har føling med hele viften af foreningers mangfoldighed og har direkte adgang til det politiske system. Sammensætningen medvirker også til at foreningernes forståelse for de politiske beslutninger bliver større, når de formidles af deres egne organisationer.

Beslutninger som aftenskolens og paraplyerne er med til at tage ansvar for i et demokratisk fællesskab.

I det nye forslag til vedtægterne reduceres antallet af medlemmer fra 8 til 7, hvor foreningslivet reduceres med ét medlem hvilket må ses som en nedprioritering af foreningernes indflydelse.

De nuværende tre politikere erstattes med embedsmænd, hvilket medfører tabet af politisk indsigt og ønsker fra politisk hold.

Der fastholdes en repræsentant fra aftenskoleområdet, hvilket vi bifalder.

Mht. foreningsrepræsentanterne lægges der op til, at der skal findes to repræsentanter på valgmøder, der annonceres i lokale dagblade, samt at den tredje repræsentant skal findes på baggrund af lodtrækning blandt kandidaterne.

Det er naturligvis meget demokratisk, at repræsentanter skal findes på valgmøder, men med denne metode frygter vi, at uanset hvem der bliver valgt, vil vedkommende have et yderst smalt "bagland" og ingen forpligtigelser til at varetage helhedens interesser som vi kender i dag med begge paraplyers sammensætning.

Og med udpegning ved lodtrækning, mistes den demokratiske arv som er en del af den danske kultur, og som i øvrigt i folkeoplysningspolitikken er direkte defineret som selve folkeoplysningen – som et fællesskab og et redskab.

Udvalgets opgaver og kompetencer

Ud over at ændre selve FOU's sammensætning, ønsker udvalget også at reducere stærkt i kompetenceområderne.

I den nuværende vedtægt for FOU har udvalget følgende kernekompetenceområder:

- * Budgetansvar for de midler og puljer hvortil FOU har fordelingsretten.
- * Bestyre og uddele midler fra anlægspuljen der tematiseres så den bruges til at styre og tilrettelægge udvikling af de fysiske rammer.
- * Designe, gennemføre og støtte udviklingsprojekter via udviklingspuljen
- * Skabe snitflader og samarbejdsmuligheder til relevante råd, nævn, udvalg og paraplyorganisationer, der har sammenfaldende interesser med det folkeoplysende område.
- * Afholde Folkemøde hvert andet år for forenings- og fritidslivet for at indsamle idéer til udvikling af området.
- * Høres ift. Kommunalt nybyggeri, renovering og lejemål, der kan have sammenfald med folkeoplysende område.
- * Orienteres om administrative godkendelser af foreninger og klubber der optages under tilskudsordningen.
- * Anvise og godkende lejemål og lejekontrakter under tilskudsordningen, samt evt. økonomiske forpligtigelser i forbindelse med disse.

Det nye folkeoplysningsudvalg skal fungere som rådgiver for det politiske system, men skal altså ikke have beslutningskompetencer!

Fremover ønskes det at FOU kun skal høres i lovbundne forhold samt høres ved udvidelse af lokaletilskud, gebyrmodellen og anlægspuljen, ligesom udvalget skal høres i forhold til kommunalt byggeri og lejemål, der vedrører udvalgets område.

FOU *kan* tildeles kompetencer, som ikke påvirker budgettet og det *kan* tildeles indstillingsret og beslutningskompetencer på KFUs fagområde og puljer.

Den eneste beslutningsret FOU kommer til at sidde med ansvaret for, er på tildeling af talentpuljen og ved tvister om lokalefordelingen.

Derudover er Udviklingspuljen helt udskrevet af den nye politik.

Hvor man i den nuværende ordning vægter, at den folkeoplysende virksomhed har en tydelig stemme i den demokratiske debat og at de to paraplyorganisationer Idrætssamvirket og Frederikshavn Ungdoms Fællesråd optræder som talerør, og derigennem er med til at styrke og fremme foreningers interesser i kommunen, er det ikke længere ønsket.

I Frederikshavn Kommune er der nu over en 50-årig tradition på den unikke sammensætning af FOU, hvor de to paraplyorganisationer har valgt repræsentanter med et bredt funderet bagland, og hvor Byrådet tillige er godt repræsenteret.

Med tilsidesættelsen af paraplyernes repræsentation, mistes ikke kun en mangeårig oparbejdet viden og erfaring, men alle øvrige foreninger, der ikke har sæde i FOU mister deres talerør og deres sparrings- og samarbejdspartner for det politiske system, hvilket ikke kan være hverken i foreningerne eller i kommunens interesse.

Vi må derfor henstille til, at den foreslåede folkeoplysningspolitik med tilhørende vedtægter trækkes tilbage.

De bedste hilsner fra

FUF og Idrætssamvirket samt en række folkeoplysende foreninger – jfr. vedhæftede bilag.